

EKT

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ

NATIONAL
DOCUMENTATION
CENTRE

Η σημασία της Ανοικτής
Επιστήμης και ο ρόλος του ΕΚΤ
στη διάχυση και προβολή της
ελληνικής επιστημονικής
παραγωγής

Δρ Εύη Σαχίνη
Διευθύντρια
Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης

Η παρουσίαση

- Η επιστήμη ως ένα ανοικτό εγχείρημα
- Ο ρόλος της τεχνολογικής αλλαγής στην ενίσχυση του ανοικτού
- Η ανοικτή επιστήμη και τα χαρακτηριστικά της
- Ανοικτή επιστήμη και ανοικτή κοινωνία
- Η σημασία της ανοικτής επιστήμης στην παραγωγική ανασυγκρότηση
- Έξυπνο + Ανοικτό: ο ρόλος του ΕΚΤ ως υποδομής καινοτομίας
- Ο μεταμορφωτικός ρόλος της ανοικτής επιστήμης

Η επιστήμη ως ανοικτό εγχείρημα

- Η επιστήμη ως ατομική προσπάθεια και συλλογικό εγχείρημα:
 - Πατάει πάντοτε στους «ώμους γιγάντων»
 - Προσφέρει πάντοτε στην επιστημονική κοινότητα
- Η ανοικτότητα αποτελεί προϋπόθεση για την βελτίωση της ποιότητας της ερευνητικής προσπάθειας και της ποιότητας και ποσότητας των ερευνητικών αποτελεσμάτων.
- Βασικές αρχές της επιστήμης (ελεύθερη πρόσβαση, αναφορά,, συλλογική συνεισφορά, αξιοκρατία) αποτελούν και βασικές αρχές της ανοικτότητας

Ο ρόλος της τεχνολογικής αλλαγής

- Ψηφιακοί γηγενείς, η «ενδιάμεση γενιά» και οι silver surfers
- Νέες ΤΠΕ που επηρεάζουν τον τρόπο παραγωγής, διάθεσης και διασύνδεσης των επιστημονικών αποτελεσμάτων
- Περισσότερη πληροφορία παρά ποτέ με περισσότερες συσκευές από ποτέ
- Δικτύωση, διαρκής και παντού
- Περίπλοκα προβλήματα, μεγάλης έκτασης και έντασης
- Οι κλασσικές οργανωτικές και θεσμικές δομές σε διαρκή ένταση

Η ανοικτή επιστήμη και τα χαρακτηριστικά της

- Τι είναι η ανοικτή επιστήμη
- Τι περιλαμβάνει η ανοικτή επιστήμη
- Τα οφέλη της ανοικτής επιστήμης

Τι είναι η ανοικτή επιστήμη

- Ο όρος αναφέρεται στην προσπάθεια για πιο εύκολη και ευρεία πρόσβαση (σε ψηφιακή μορφή) της επιστημονικής κοινότητας, του επιχειρηματικού τομέα ή της κοινωνίας γενικότερα, στα αποτελέσματα της έρευνας, και ιδιαίτερα της δημόσια χρηματοδοτούμενης έρευνας

Τι περιλαμβάνει η ανοικτή επιστήμη?

- Την ανοικτή πρόσβαση σε επιστημονικές δημοσιεύσεις
- Την ανοικτή πρόσβαση σε επιστημονικά και δημόσια δεδομένα για επιστημονικούς σκοπούς
- Χρήση λογισμικού ανοικτού κώδικα
- Συστηματική χρήση ανοικτών αδειών
- Μεγαλύτερη ανοικτότητα και διαφάνεια στην **αξιολόγηση**
- Μεγαλύτερη ανοικτότητα και διαφάνεια στην **αποτίμηση** της έρευνας (impact, analytics, alternative metrics)
- **Συνολική θεώρηση που περιλαμβάνει την έννοια της ανοικτής πρόσβασης αλλά δεν περιορίζεται σε αυτήν**

Τα οφέλη της ανοικτής επιστήμης

- Άμεση πρόσβαση στην επιστημονική πληροφορία αυξάνει ρυθμό παραγωγής επιστημονικού και ερευνητικού συστήματος
- Μείωση κόστους επικάλυψης στη συλλογή, δημιουργία, μεταφορά και επαναχρησιμοποίηση δεδομένων για διεξαγωγή έρευνας
- Πολλαπλασιασμός ευκαιριών για εγχώρια και παγκόσμια συμμετοχή στην ερευνητική διαδικασία
- Αυξημένη πρόσβαση σε ερευνητικά αποτελέσματα ενισχύει την καινοτομία και συμβάλλει στην οικονομική ανάπτυξη
- Ενισχύει την εμπλοκή των πολιτών, οδηγεί προς την κοινωνία της γνώσης

Ανοικτή επιστήμη και ανοικτή κοινωνία

- Η κοινωνία έχει ανάγκη την ανοικτή επιστήμη:
 - Περίπλοκα, έντονα και εκτεταμένα προβλήματα
 - Αναπτυξιακή πρόκληση
 - Συμμετοχική διασκέδαση, συμμετοχική διακυβέρνηση, συμμετοχική οργάνωση και παραγωγή, συμμετοχική επιστήμη
 - Πολιτικές βασισμένες σε τεκμηριωμένα και επαληθεύσιμα στοιχεία
- Η επιστήμη έχει ανάγκη την ανοικτή κοινωνία:
 - Για την ενίσχυση του αντικτύπου της
 - Για την ενίσχυσή της διάχυσης των αποτελεσμάτων της
 - Για την ενίσχυση της καινοτομίας και της αξιοποίησης της έρευνας

Η σημασία της ανοικτής επιστήμης για την παραγωγική ανασυγκρότηση (1/2)

- **Ευρεία χρήση πέραν των ακαδημαϊκών ιδρυμάτων:** μελέτη του 2012 δείχνει με βάση τα στοιχεία χρήσης της PubMedCentral 25% των ημερησίων χρηστών προέρχονται από πανεπιστήμια, 17% από εταιρείες, 40% από πολίτες και τα υπόλοιπα από κυβερνητικούς φορείς και άλλες κατηγορίες.
- **Οικονομικό όφελος:** μελέτες στην Αυστραλία (αναμενόμενα οφέλη τα επόμενα 20 χρόνια 9 δισ AUD), υποχρεωτικές πολιτικές ανοικτής πρόσβασης στα US Federal Research Agencies στα επόμενα 30 χρόνια από 1 έως 1.75 δισ \$\$ (χωρίς εμπάργκο)

Η σημασία της ανοικτής επιστήμης για την παραγωγική ανασυγκρότηση (2/2)

- Μελέτη του 2014 για τον οικονομικό αντίκτυπο των τριών research data centers του ΗΒ καταλήγει ότι το οικονομικό όφελος έκαστου θα είναι 30πλάσιο σε σχέση με την επένδυση σε περίοδο 30 ετών.
- Πρόσφατη μελέτη για τις ΜΜΕ της Δανίας διεξάγουν έρευνα βρίσκει ότι τα 2/3 τους έχουν πρόβλημα πρόσβασης στα ερευνητικά αποτελέσματα. Η καθυστέρηση στην καινοτομία από το πρόβλημα αυτό μεταφράζεται σε απώλειες εισοδήματος για τις εταιρείες αυτές.
- Η Ευρωπαϊκή Ερευνητική υποδομή ELIXIR για τα βιολογικά δεδομένα και την βιοπληροφορική (κόμβος και στην Ελλάδα) δίνει ανοικτά τα επιστημονικά δεδομένα σε επιχειρήσεις για την ανάπτυξη νέων προϊόντων (ιατρικών, φαρμακευτικών κτλ)

Έξυπνο + Ανοικτό: ο ρόλος του ΕΚΤ ως υποδομής καινοτομίας (1/2)

- Ανάγκη όχι μόνο για ανοικτή επιστήμη αλλά για έξυπνη ανοικτότητα (intelligent openness)
- Η αντιμετώπιση των μεγάλων προκλήσεων παραγωγικής ανασυγκρότησης μπορεί να γίνει μόνο μέσα από την τριπλή έλικα (έρευνα – ιδιωτική πρωτοβουλία – δημόσιος τομέας)
- Απαραίτητη η ύπαρξη και λειτουργία οργανισμών δημοσίου συμφέροντος που μπορούν να συνδυάσουν τα τρία στοιχεία της τριπλής έλικας
- Ψηφιακές Υποδομές Καινοτομίας: ενισχύουν θεσμικά και τεχνολογικά την ανάπτυξη της ανοικτής επιστήμης

Έξυπνο + Ανοικτό: ο ρόλος του ΕΚΤ ως υποδομής καινοτομίας (2/2)

- Το ΕΚΤ επιστημονική εγκατάσταση εθνικής χρήσης που παρέχει την τεχνολογική υποδομή, τις δημόσιες υπηρεσίες και την υποστήριξη που είναι απαραίτητα για την εύρυθμη λειτουργία της τριπλής έλικας

η **στρατηγική**
του ΕΚΤ
εστιάζεται σε
3 άξονες

περιεχόμενο

α

Στην παροχή πρόσβασης και τη βελτίωση της ποσότητας και ποιότητας του έγκριτου ψηφιακού περιεχομένου, καθώς και την επανάχρηση της έγκριτης γνώσης σε αναπτυξιακές πρωτοβουλίες για την έρευνα, την οικονομία, την εκπαίδευση και τον πολιτισμό

μετρικά

β

Στη συγκέντρωση στατιστικών στοιχείων και την παραγωγή δεικτών για την έρευνα, την τεχνολογία, την ανάπτυξη και την καινοτομία στην Ελλάδα, προκειμένου να διατίθενται σε διεθνείς οργανισμούς και να υποστηρίζεται η διαμόρφωση καινοτόμων πολιτικών βασισμένων σε στοιχεία

ΕΚΤ

γ

Στην ενίσχυση της καινοτομίας και της αειφόρου ανάπτυξης μέσα από την υποστήριξη της ελληνικής επιχειρηματικότητας, ιδίως των δημιουργικών βιομηχανιών έντασης γνώσης, καθώς και τη διασύνδεσή τους με την έρευνα και την καινοτομία, μέσω δράσεων μεταφοράς και αξιοποίησης γνώσης

καινοτομία

Το ΕΚΤ καταλύτης για την ανοικτή επιστήμη στην Ελλάδα

- Πρόσβαση σε έγκριτο περιεχόμενο επιστήμης και πολιτισμού
- Ηλεκτρονική υποδομή και τεχνολογία
- Εκπαίδευση- ενημέρωση (πολιτικές και υποδομές ανοικτής πρόσβασης, δημοσιεύσεις, δεδομένα, καινοτομία)
- Policy-support (ανοικτή πρόσβαση, ανοικτή επιστήμη)

Δείκτες

<http://metrics.ekt.gr>

metrics
ΕΡΕΥΝΑ • ΑΝΑΠΤΥΞΗ • ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

70% 100% 40%

ΕΠΣΕΤ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΓΛΩΣΣΑΡΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΑΡΧΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΕΤΑΚ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ CRIS ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΝ ΕΒΑ

web of science Ελληνικές Επιστημονικές Δημοσιεύσεις 1998 - 2012
Βιβλιομετρική Ανάλυση Ελληνικών Δημοσιεύσεων σε Διεθνή Επιστημονικά Περιοδικά

Ελληνικές Επιστημονικές Δημοσιεύσεις 1998-2012

Η παρούσα έκδοση εντάσσεται στη σειρά μελετών που πραγματοποιεί το ΕΚΤ με σκοπό την ανάλυση της ελληνικής συγγραφικής δραστηριότητας σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά. Η περίοδος ανάλυσης αφορά τη δεκαεπταετία 1998-2012 και αντλεί δεδομένα από τη βάση Web of...

Μέσα από τον δικτυακό αυτό τόπο διεξάγονται οι επίσημες στατιστικές έρευνες που διενεργεί το ΕΚΤ για την παραγωγή των εθνικών δεικτών για την Έρευνα και Ανάπτυξη (Ε&Α), την Τεχνολογία και την Καινοτομία στην Ελλάδα.

- ▶ Ερωτηματολόγια
- ▶ Εκδόσεις ΕΚΤ
- ▶ Σύντομα Άρθρα
- ▶ Databables

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ

Με σειρά μελετών, που εκδίδονται σε τακτά χρονικά διαστήματα και παρουσιάζουν τις επιδόσεις των ελληνικών δημοσιεύσεων σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά με τη χρήση βιβλιομετρικών δεικτών, το ΕΚΤ καταγράφει την ελληνική επιστημονική δραστηριότητα και την εξέλιξή της.

- ▶ Εκδόσεις ΕΚΤ

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ

Μεταφορά γνώσης και καινοτομία

- **Εθνικό Σημείο Επαφής** για Ευρωπαϊκά προγράμματα τα τελευταία 15 χρόνια
 - ΕΣΕ για Ορίζοντα 2020: Excellent Science, Industrial Leadership, Societal Challenges , Science with & for Society & Euratom (www.ekt.gr/horizon2020)
 - Συμβουλευτικές και εξατομικευμένες υπηρεσίες για την ενίσχυση της επιτυχούς συμμετοχής ελληνικών φορέων
- Εταίρος του **Enterprise Europe Network - Hellas** (www.enterprise-hellas.gr) που υποστηρίζει τη μεταφορά γνώσης για την καινοτομία και την ανάπτυξη σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις

Έρευνα-επιχειρηματικότητα-καινοτομία

<http://www.enterprise-hellas.gr/>

Το Enterprise Europe Network - Hellas

Καλώς ήρθατε στον δικτυακό τόπο του Enterprise Europe Network - Hellas, του μεγαλύτερου δικτύου που παρέχει ολοκληρωμένες υπηρεσίες στις ελληνικές επιχειρήσεις ώστε να ενισχύσουν την ανταγωνιστικότητά τους, με βάση τη γνώση και την καινοτομία.

Ο ελληνικός κόμβος του ευρωπαϊκού δικτύου Enterprise Europe Network αποτελείται από βιομηχανικούς συνδέσμους, ερευνητικά και τεχνολογικά ιδρύματα, εμπορικά και βιομηχανικά επιμελητήρια και καταξιωμένους φορείς στον χώρο της καινοτομίας και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

- NEA
- ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ
- ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ

Ημερολόγιο εκδηλώσεων

Φεβρουάριος

Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28

Αναζήτηση

ΣΧΕΤΙΚΟΙ ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

<http://web.ekt.gr>

EN · EA |

WebEKT
EKT websites directory

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ NATIONAL DOCUMENTATION CENTRE

- ▶ Central hubs [5]
- ▶ Digital repositories [10]
- ▶ e-Publishing [16]
- ▶ Libraries & ABEKT [11]
- ▶ Interactive culture [2]
- ▶ Research, Development & Innovation [5]
- ▶ European projects [7]
- ▶ Helpdesk Support [9]
- ▶ Conferences [2]
- ▶ Blogs [1]

Web.ekt.gr is a directory where you will find all the websites developed and supported by the National Documentation Centre (EKT).

Navigate through our open Digital Repositories and e-Publishing services. Search for Scientific and Cultural Digital Content. Explore EKT's activities for Research, Development & Innovation. Learn more about the European Projects EKT participates in.

Discover Open Access to knowledge!

recent projects

PASTEUR40A

CREATIVITY
Innovative Media of Creative Production

OPEN EKT
Electronic Knowledge Tree

open archives.gr

PARTHENON frieze.gr REPOSITORY

PANDEKTIS

helios

Terms of Use | Privacy Policy

Ο μεταμορφωτικός ρόλος της ανοικτής επιστήμης

- Το ανοικτό δρα μεταμορφωτικά τόσο για την επιστήμη όσο και για την κοινωνία
- Έχει ανάγκη από υποδομές ενισχυτικές της τριπλής έλικας επιστήμης, δημοσίου τομέα και οικονομίας, όπως το ΕΚΤ.
- Συμβάλλει ουσιαστικά τόσο στην βελτίωση όσο και στον εκδημοκρατισμό της επιστήμης
- Συνεισφέρει πραγματικά στην χάραξη και εφαρμογή πολιτικών που χαρακτηρίζονται από διαφάνεια και βασίζονται σε τεκμηριωμένα στοιχεία
- Ενισχύει το ρόλο του επιστήμονα στην κοινωνία υποστηρίζοντας τόσο το ατομικό του όραμα όσο και την συλλογική ευημερία και ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς

director@ekt.gr